

Nr 347, utskrivet v 16 2021

Kära läsare!

Alla input från läsekretsen uppskattas varmt. Nu är tidpunkten för dos 5 av TBE-vaccin med snabbvaccination korrigerade i lat-hunden. Skall vara 3 år!

Och så har också Reserådet fått med indikationen för Shingrix fr.o.m. 18 år vid ökad risk.

Fråga: Vi har en äldre dam som tagit sin första dos av Shingrix den 2/2 och önskar hinna ta sin andra dos innan hon får sin covid-vaccination. Det blir 7 veckors intervall mellan doserna och två veckor innan covid-vaccinationen. Tycker du att detta är OK? Eller det måste vara 8 veckor mellan dos 1 och 2?

Svar: Nya bud = det räcker med en vecka mellan covidvaccin och andra vacciner...

Fråga: Ett par i 70-75-årsåldern som 2013 vaccinerade sig med Zostavax har ställt frågan om de bör komplettera med Shingrix då de sett att den sistnämnda har betydligt högre skyddseffekt i jämförelse.

Svar: Ja, komplettera gärna!

Fråga: Nu skall du få en fråga som har kommit upp på vårt arbete. Någon har sett i media att bältrosvaccin skulle fungera mot upprepade herpesinfektioner kring mun, s k munsår:) Har då en kollega som vill ha detta och frågar mig kring råd. Är detta något du vet något om eller är detta bara något som media har hittat. Finns ju dock likhet i dessa virus.

Svar: Likhet ja men munsår är herpes simplexorsakade och jag känner inte till någon effekt av bältrosvacciner.

Fråga: En man i 75-årsåldern önskar vaccinering med Zostavax. Har haft bältros tre gånger. Står på kortisonbehandling med 2,5-5 mg Prednisolon dagligen mot PMR. Tycker du att

man vågar ge Zostavax till honom trots hans kortisonbehandling?

Svar: Så låg dos att det är OK. Shingrix går förstås att ge till alla immunsupprimerade.

Fråga: Behöver man fylla på med en 5:e polio-vaccin om man inte reser utomlands?

Svar: Nej.

Fråga: Mamma som vill vaccinera sina två unga killar (16 och 18 år) som är friska, mot lunginflammation. Hon vet att barn numera får vaccin på BVC och funderar därför på att ge sina killar detta. Vad anser du angående pneumokockvaccination i detta fall? Ge Prevenar 13? Ge både Prevenar 13 och därefter PPV23 enligt riktlinjer? Avstå vaccination helt p g a unga åldrar och grundfriska?

Svar: Största nyttan med vaccin mot pneumokocker ser du före 2 års ålder och när man "blir barn på nytt". Det är ofarliga vacciner men nyttan är marginell i detta fall.

Fråga: Mamma som vill vaccinera sin son mot vattkoppor. Han är 1 år nu och ska börja på förskola till hösten. När är "bäst" ålder att vaccinera den pojken? Innan förskolestart?

Svar: Vaccinet fungerar bra från ett års ålder och det finns ingen anledning att vänta...

Fråga: Gäller att "en dos är en dos" även för Shingrix om intervallet mellan doserna blir längre än vad som är ordinerat? Finns det någon maximal längd på tidsintervallet?

Svar: Ja, att en dos är alltid en dos gäller för Shingrix trots att det inte finns några studier på mycket långa intervall.

Fråga: Snart 80-årig man med förändringar i urinblåsan och skall få BCG-installationer vid tre tillfällen. Hur länge bör man vänta och ge covidvaccination efter behandlingen?

Svar: Enligt FHM gäller en vecka för alla vacciner. Mitt tillägg: Alltså oavsett om det är

levande försvagade vacciner eller inaktiverade vacciner. Jag tror visserligen inte att det spelar någon roll att ha en veckas intervall men man kan följa FHM så slipper man trassel.

Fråga: Nu har en kund fått nys om Shingrix och undrar om han kan ta den nu trots att det bara gått fyra år sedan Zostavax. Kan han det? Behöver han i så fall ta två doser av Shingrix eller räcker det med en?

Svar: Två doser gäller oavsett om man har haft bältros eller inte.

Fråga: Vilken nivå på titersvaret bör vi följa när det gäller veterinärer som i stigande utsträckning hanterar illegalt importerade hundar, se nedan från FHM? 0,5 IU/ml eller 1,5 IU/ml?

Svar: 1,5 är bara aktuellt när man arbetar med rabiesvirus på labb etc. Annars räcker 0,5 IU/ml.

Fråga: Snabbschema TBE-fråga! När du skriver ”nästa säsong” på dos 4: Menar du minst 5 månader eller minst 6 månader då?

Svar: Minst 5 månader.

Fråga 1: Pojke 5,5 år gammal som fått Infanrix Hexa första levnadsåret i Sverige enl program. Flyttat till Australien och vid 2 års ålder fått dos 4 av dtP (ej polio). Hur göra nu vid 5,5 års ålder? Vågar vi ge vanliga dos 4 av dtp-polio? - om vi bara ger polio blir det ju väldigt lång tid mellan dos 4 och 5 för dtp.

Fråga 2: Tvillingpojkar cirka 5,5 år gamla från Syrien. Fick som små hepatit B-vaccin tre doser (tror 0+2+12 mån). Bra dokumentation på båda. Titrar kollade där den ena har titer 4 IE/l - den andra 26 IE/l. Den med lägre nivå haft reumatisk feber som liten. I ö friska. Vad göra? Varför så olika respons?

Svar 1: Din första pojke skulle jag ge fyrvalent vaccin när det dags för andra så hamnar han i samma åldersgrupp som andra jämnåriga.

Svar 2: Att titrarna sjunker med tiden + är olika bland olika individer är väl känt och helt OK. Båda är skyddade för livet. **Mitt tillägg:** Fel svar av mig!! Jag har kontaktat frågeställaren så här: ”När jag förbereder för Svar Igår-utskick ser jag att du har fått fel svar om den ene pojken

som hade ett anti-HBs på 4. Sannolikt har han haft en titer på mer än 10 när han fick sina doser och är därigenom skyddad för livet men vi kan inte vara helt säkra på detta eftersom inga titrar togs då. Så ett alternativ är att ge honom en dos till och mäta titrar efter en månad.”

Fråga: Vi har en 8 månaders pojke som kommer resa regelbundet till Kosovo. Han har en funktionsnedsättning (lissencephali och infantil spasm). Finns det några kontraindikationer för att ge tuberkulovaccin till honom?

Svar: Nej, det bör gå bra eftersom han inte är immunsupprimerad.

Fråga: En vuxen kund född 1998 har erhållit första dosen Twinrix i år, tyvärr med en barndos 0,5 ml av misstag. Hon fick andra dosen en månad senare med vuxen dos, 1 ml. Efter sex månader skall hon få sin tredje dos Twinrix 1 ml. Men frågan är hur gör man sedan? Ska hon ta ytterligare en extra dos barn eller ska vi ge vuxen dos?

Svar: Jag tror säkert att en extra barndos räcker. Tillägg: Och sannolikt är hon skyddad redan om en av doserna var barndos.

Fråga: Har en patient som är 79 år och fick bältros för 3 månader sedan. Har fortfarande värk i sidan men inga utslag. Kan hon vaccineras med covidvaccin nu?

Svar: Ja!

Fråga: En tjej i 20-årsåldern fick av misstag Astras vaccin. Vi funderar nu på hur vi ska förhålla oss med kommande doser. Folkhälso-myndigheten har ju inte godkänt Astras vaccin för den åldersgruppen. Ska vi ändå ge Astra som dos 2 eller ska vi starta en ny serie med Pfizers vaccin? Tror du att det kan räcka med en dos av Pfizer nu när hon fått en Astra-dos?

Svar: Gjort är gjort och vi hoppas förstås att inga biverkningar uppträder. Oddsen är goda! Sedan måste Folkhälsan bestämma sig om dos 2 och de har ju nära tre månader på sig så ligg lågt och se vad som händer...